

HIIUMAA PUHKEALA

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Hiiumaa puhkealal 388 ankeeti.

Tulemused

Hiiumaa puhkeala küllastajatest on küllastajauuringu andmetel 60% on naissoost ja 40% meessoost. 33% kõikidest küllastajates kuuluvad vanusegruppi 25-34-aastat, järgnevad 35-44-aastased (28%) ja 45-55-aastased (16%), 15-24-aastased (12%), 55-64-aastased (8%) ja üle 65-aastaseid 3%. Kõrgharidusega inimesi oli 51%, keskeriharidusega 25%, keskkharidusega 19% ja põhiharidusega 5% vastanutest.

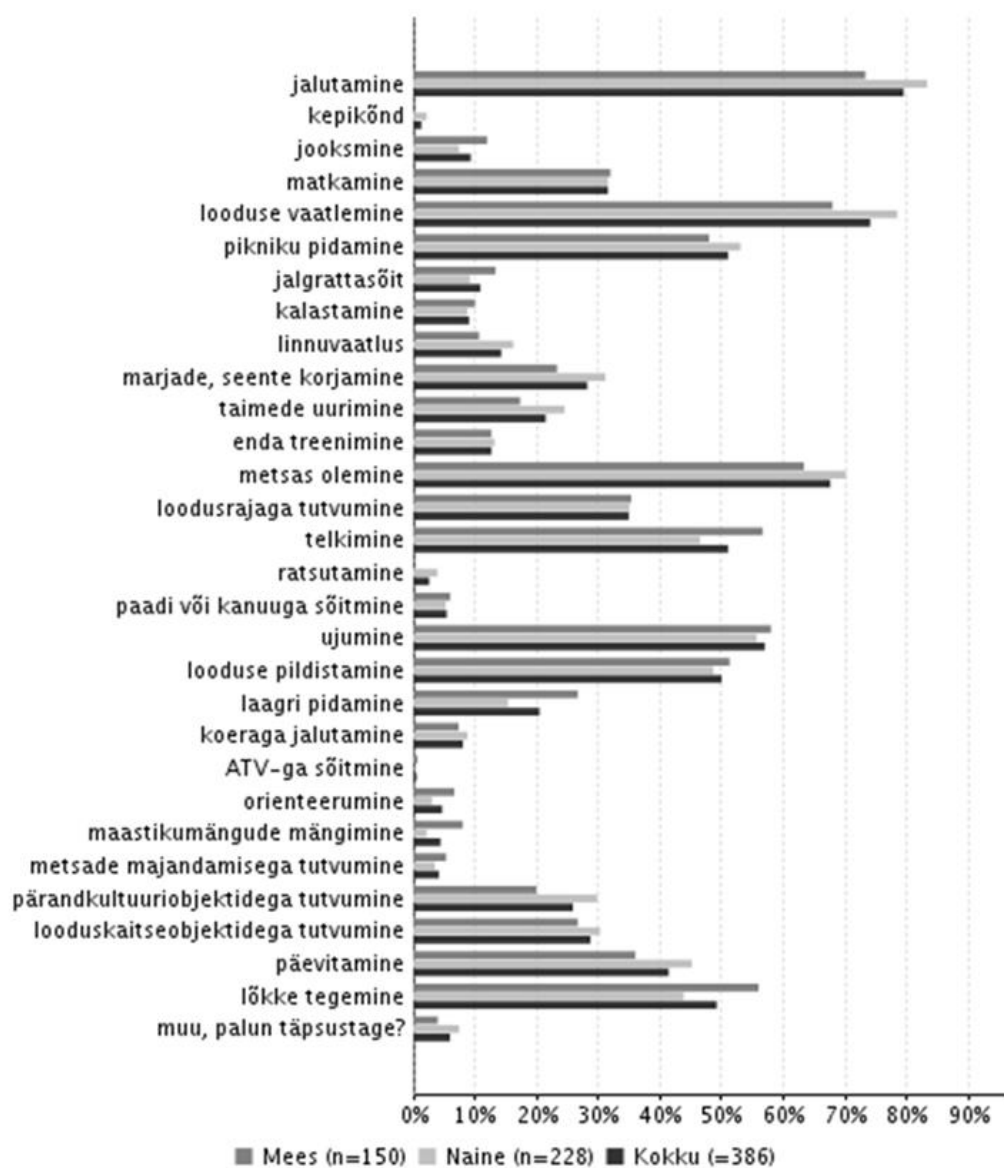
Puhkeala küllastajatest 89% elab Eestis, järgnevad Saksamaa, Ühinenud Kuningriigid ja Soome (kõik 2%), seejärel Läti, Holland, Poola, Venemaa ja Rootsi (kõik 1%). Suurim küllastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (29%), Tartu linn(11%), Viljandi vald (3%) ja Kärdla linn (3%), millele järgnevad teised omavalitsused üle Eesti.

Puhkeala küllastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (70%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (25%), üksinda liikujaid oli 5%. Igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (59%) ja sõpradest (30%)(Tabel1). Hiiumaa puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 35%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis

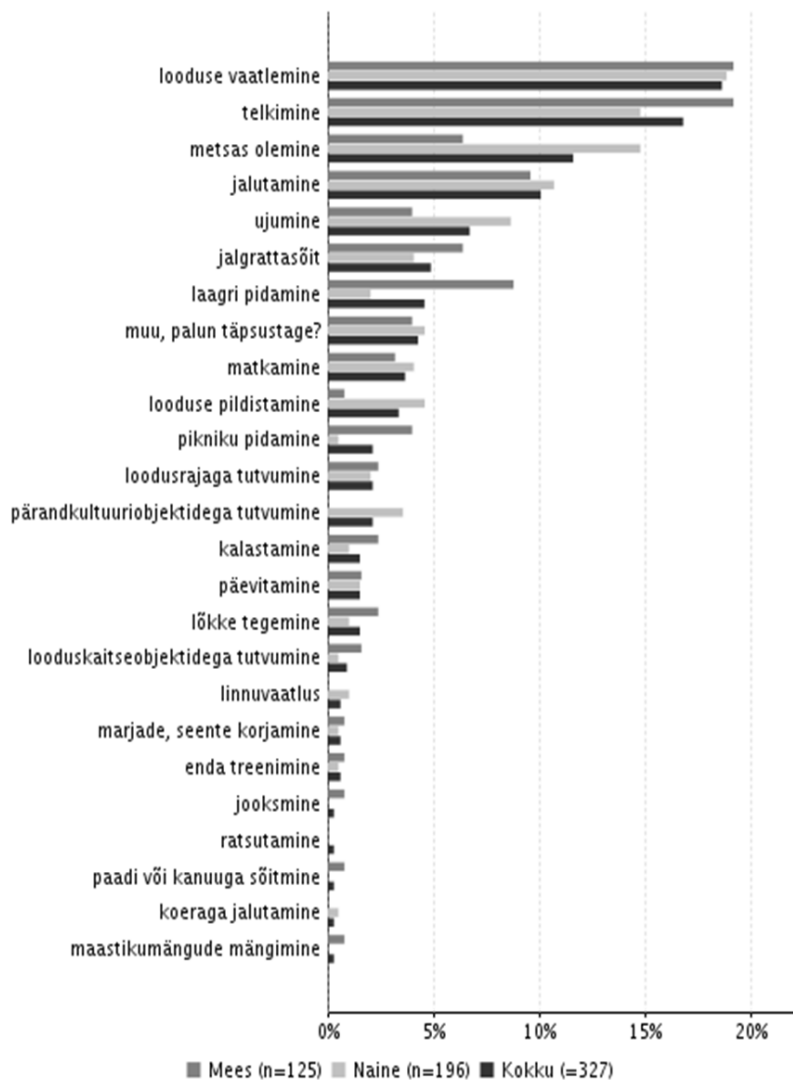
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	214	59
teised sugulased	15	4
sõbrad	110	30
töökaaslased	5	1
klass	8	2
klubi, ühing vms	4	1
teised, kes?	6	2
Kokku	362	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle küllastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, ujumine, pikniku pidamine, telkimine, looduse pildistamine ja lõkke tegemine (Joonis 1).

Joonis1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad looduse vaatlemist, telkimist, metsas olemist, jalutamist ja ujumist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle küllastuse ajal.

Hiiu- ja Saaremaa puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Sääretirbi telkimisala (34% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse küllastuse jooksul), Ristna looduskeskus/teabepunkt (29%), Tõrvanina telkimisala (28%), Vanajõe oru õpperada ja lõkkekoht (23%), Rebastemäe õpperada (22%), Kaleste telkimisala (21%), Palli telkimisala ja linnuvaatlustorn (20%) ning Mägipä telkimisala ja Kalurikoja metsaonn (19%). Keskmiselt külastati küllastuse jooksul 2,47 objekti.

Hiiu- ja Saaremaa küllastusest 62% tehakse suvel (juuni-august), 15% kevadel (aprill-mai) ja 14% sügisel (september-november) ja 9% talvel (detsember-märts).

Päevaseid küllastajaid oli 14% kõigist küllastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,1 tundi. Ööbijaid oli 86% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,2 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 32% veetis alal ühe öö, 35% kaks ja 14% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti,

aga ka metsaonne, metsamaju, oma suvilat ja majutusettevõtteid. Esimest korda Hiiumaa puhkealal viibijaid oli 43% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (91% vastanutest), millele järgnevad jalgsi liikujad (18%) ja jalgratas (9%).

Külastajatest 50% oli saanud infot RMK kodulehelt, 46% tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 29%-le oli koht varasemast tuttav, 32% sai infot kaartidelt, 23% viidastuselt looduses, 18% muudelt interneti lehekülgedelt ja 10% RMK looduskeskusest või teabepunktist.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 69% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 88,56 eurot külastuskorra kohta (mediaan 50,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, kohvikutes ja restoranides, majutusele ning ostudele bensiinijamadest.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, viibimine koos oma seltskonnaga ja stressi maandamine.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda väga positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala külastajad telkimisalade ja telkimiskohtade, parkimiskohtade, tuletegemiskohtade, vaatetornide, infostendide ja metsamajade kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ka ala nauditavust ja puutumata looduse kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestamisele.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 96% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad metsaonnide, vaateplatvormide ja metsamajade hulgale.

Hiiumaa puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati üldiselt madalalt.

86% külastajatest tundsid, et tänu Hiiumaa puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Hiiumaa puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,53 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).